

UMCS

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Wykłady habilitacyjne

dr Radosław Mącik

Lublin, 9 kwietnia 2014

Wykład 1

Temat: **Efektywność rynku w warunkach asymetrii informacji**

Cel: Przedstawienie i analiza zjawiska asymetrii informacji oraz wskazanie ekonomicznych konsekwencji takiej sytuacji w skali mikro (suboptymalne decyzje podmiotów rynkowych, głównie strony gorzej poinformowanej) i makro (nieefektywna alokacja zasobów). Zwrócenie uwagi iż asymetria informacji jest jedną z przyczyn zawodności rynku, tj. sytuacji w której mechanizm rynkowy nie zapewnia optymalnej alokacji zasobów.

Plan:

1. Wprowadzenie
2. Asymetria informacji i jej źródła
3. Negatywna selekcja i pokusa nadużycia w ujęciu George'a A. Akerlofa
4. Koncepcja sygnalizacji (signaling) Michaela Spence'a
5. Koncepcja przesiewania (screening) Josepha E. Stiglitz
6. Zawodność rynku wywołana asymetrią informacji i jej efekty dla alokacji zasobów przez mechanizm rynkowy
7. Podsumowanie

Literatura:

1. Akerlof, George A. (1970). The Market for 'Lemons': Quality Uncertainty and the Market Mechanism. *Quarterly Journal of Economics* (The MIT Press) 84 (3), 488–500.
2. Greenwald, Bruce C., Stiglitz, Joseph E. (1986). Externalities in Economies with Imperfect Information and Incomplete Markets, *Quarterly Journal of Economics* 90(May), 229–264.
3. Skrzypek, E. (2004). Asymetria informacji i jej wpływ na podejmowanie decyzji, w: A. Szewczyk (red.) *Informacja-dobra lub zła nowina*, Szczecin: Uniwersytet Szczeciński.
4. Spence, Michael (1973). Job Market Signaling. *Quarterly Journal of Economics* 87(3), 355–374.
5. Spence, Michael (2002). Signaling in Retrospect and the Informational Structure of Markets. *American Economic Review*, 92(3), 434–459.
6. Stiglitz, Joseph. (2000). The contributions of the economics of information to twentieth century economics. *Quarterly Journal of Economics*, 114, 1441-1478.
7. Stiglitz Joseph E. (2001). Prize Lecture: Information and the Change in the Paradigm in Economics. *Nobelprize.org*. Nobel Media AB 2013, http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/economic-sciences/laureates/2001/stiglitz-lecture.html

Wykład 2

Temat: **Racjonalność zachowań konsumentów - podejście klasyczne i behawioralne**

Cel: Przedstawienie różnych podejść do konsumpcji i zachowań konsumentów w teorii ekonomii, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów (nie)racjonalności decyzji nabywczych konsumentów. Poparte przykładami porównanie klasycznych i behawioralnych założeń racjonalności zachowań konsumentów oraz konsekwencji ekonomicznych zachowań racjonalnych i nieracjonalnych dla samych konsumentów oraz przedsiębiorstw.

Plan:

1. Wprowadzenie
2. Racjonalność konsumpcji i zachowań konsumentów – główne pojęcia
3. Racjonalność konsumenta w ujęciu klasycznym i neoklasycznym
4. Ograniczona racjonalność w ujęciu H. A. Simona
5. Behawioralne koncepcje zapoczątkowane przez D. Kahnemana i A. Tversky'ego
6. Makroekonomiczne efekty racjonalności konsumpcji
7. Podsumowanie

Literatura:

1. Bywalec, C. (2010). *Konsumpcja a rozwój gospodarczy i społeczny*. Warszawa: Wydawnictwo CH Beck.
2. Faure, M. G., & Luth, H. A. (2011). Behavioural economics in unfair contract terms: cautions and considerations. *Journal of Consumer Policy*, 34, 337-358.
3. Kieźel E (Red.). *Racjonalność konsumpcji i zachowań konsumentów*. PWE, Warszawa 2004.
4. Lunn, P. (2013). Are Consumer Decision-Making Phenomena a Fourth Market Failure? (No. WP455) [working paper].
5. McFadden, D. (1999). Rationality for Economists? *Journal of Risk and Uncertainty*, 19(1-3), 73-105.
6. Sent, E. M. (2004). Behavioral economics: how psychology made its (limited) way back into economics. *History of Political Economy*, 36(4), 735-760.
7. Simon, H. A. (1972). Theories of bounded rationality. *Decision and organization*, 1, 161-176.
8. Solomon, M. R. (2006). *Zachowania i zwyczaje konsumenta*, Wyd. Onepress: Gliwice
9. Tversky, A., & Kahneman, D. (1986). Rational choice in the framing of decisions. *Journal of business*, 59(4), 251-278.
10. Zalega T. (2012) *Konsumpcja. Determinanty, teorie i modele*. Warszawa: PWE.

Wykład 3

Temat: **Ekonomiczne konsekwencje zaplanowanej bezużyteczności produktów**

Cel: Przedstawienie na przykładach zjawiska zaplanowanej bezużyteczności produktów (nazywanej również planowanym postarzeniem) jako celowej strategii producentów dóbr trwałego użytku wraz z typami takiego postępowania oraz wskazanie mikro- i makroekonomicznych konsekwencji takiej strategii po stronie popytowej (głównie: wymuszone zmiany konsumpcji i stymulowanie popytu) i podażowej (głównie: obniżka kosztów wytwarzania/serwisu, zmiany przychodów i zysków, zużycie zasobów).

Plan:

1. Wprowadzenie
2. Zaplanowana bezużyteczność produktów i jej główne typy
3. Powody stosowania strategii zaplanowanej bezużyteczności przez producentów – koszty, sprzedaż i zyski – analiza podaży
4. Zaplanowana bezużyteczność a zachowania konsumentów – zmiany potrzeb, mody, aspekt asymetrii informacji – analiza popytu
5. Negatywne efekty ekonomiczne zaplanowanej bezużyteczności – negatywne efekty zewnętrzne, zanieczyszczenie środowiska
6. Pozytywne efekty ekonomiczne zaplanowanej bezużyteczności – innowacje, wzrost gospodarczy
7. Podsumowanie

Literatura:

1. Agrawal, V., Kavadias, S., Toktay, B. (2013). The Limits of Planned Obsolescence for Conspicuous Durable Goods (September 6, 2013). Available at SSRN: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1868323> [working paper]
2. Bulow J. (1986)., An economic theory of planned obsolescence, *The Quarterly Journal of Economics*, 101(4), 729–749.
3. Choi, J. P. (1994). Network externality, compatibility choice, and planned obsolescence. *Journal of Industrial Economics* 42 (June), 167–82.
4. Guiltinan, J. (2009). Creative destruction and destructive creations: environmental ethics and planned obsolescence. *Journal of Business Ethics*, 89(1), 19-28.
5. Iizuka, T. (2007). An empirical analysis of planned obsolescence. *Journal of Economics & Management Strategy*, 16(1), 191-226.
6. Proszowska, A. (2013). Planowane postarzenie produktów przez przedsiębiorstwa – ujęcie problemowe, *Handel Wewnętrzny*, 2013(maj-czerwiec, t. 3), 207-213.
7. Utaka, A. (2006). Planned Obsolescence and Social Welfare*. *The Journal of Business*, 79(1), 137-148.